

Список використаних джерел

1. Карпенко Н. М. Професійно-педагогічна підготовка фахівців дошкільної освіти в університетах Швеції: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Київ. ун-т Б. Грінченка. К., 2010. 305 с.
2. Мельник Н. І. Концептуальні засади формування професійної компетентності фахівців дошкільної освіти в Німеччині. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини*. 2012. Вип. 3 (6). 168–181.
3. Чекмарев В. В. Мышление будущего: междисциплинарное образование как условие конкурентоспособности. *Теоретическая экономика*. 2014. № 3. С. 36–42.

ТЕРНОВЦІ О.Ю.,
ЧЕРЕПАНА Н.І.

Мукачівський державний університет, Україна

ВЗАЄМОДІЯ ЗДО І СІМ'Ї З ПИТАНЬ РОЗВИТКУ ЕЛЕМЕНТАРНИХ МАТЕМАТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Однією з найважливіших завдань виховання дитини-дошкільника є формування бажання дізнатись щось нове, або, іншими словами, «хотіти вчитися». Необхідно сприяти розвитку розуміння дітей думати, міркувати, мислити логічно, аналізувати отриману інформацію, узагальнювати, висловлювати свою точку зору і вміти пояснити її. Для цього треба, щоб діти починали знайомство з математикою не з правил і теорії, а з чогось дивного, нового в настільки складному і багатогранному навколишньому світі.

Формування у дошкільників математичних уявлень має ґрунтуватися на предметно-чуттєвій діяльності, так як в її процесі дитина може більш легко і міцно засвоїти потрібний обсяг знань і умінь (думка багатьох психологів і педагогів: А.Н. Леушина, П.Я. Гальперін та ін.). Цьому сприяє не тільки навчання дітей елементарним основам математики в повсякденному житті, тобто в спілкуванні дітей між собою, в спільній діяльності дорослого і дитини, але і з допомогою цілеспрямованого систематичного навчання на заняттях. Математичні знання, які можна застосувати на практиці в різних видах діяльності, мають велику цінність для дитини [1].

Багато сучасних учених (Л. Скаткин, Н.А. Менчинська, Г.С. Костюк) підкреслюють, що для якісного розвитку дошкільника в математичному напрямку необхідний комплексний підхід. Таким чином, треба не тільки дати дітям елементарні математичні уявлення, а й закріпити отримані знання в побуті, сформувати навички застосування отриманої інформації.

Головною умовою успішності даного процесу є його зв'язок з усіма аспектами виховної і освітньої роботи дитячої освітньої організації. Це можна простежити в усіх видах діяльності. Наприклад, на заняттях з аплікації хлопці самостійно можуть переконатися, що не має значення, як наклеїти п'ять трикутників: в ряд або все на одному боці аркуша, – все одно це будуть ті ж п'ять трикутників. На заняттях з ліплення, малювання вивчається і закріплюється інформація про форму, розмір предметів, про відносини між різними предметами або частинами самого предмета. Уміння орієнтуватися в просторі, навички рахунку дуже часто можна виявити на

заняттях з фізичного виховання, в різноманітних рухливих іграх: при шикуванні, якщо треба розрахуватися на перший-другий, при заданому напрямку руху і т.д. Заняття з розвитку мовлення, ознайомлення зі світом природи, з навколишнім світом, музичні заняття також сприяють тому, що у дітей формуються і закріплюються просторові, тимчасові і кількісні уявлення [1].

Існують традиційні напрямки формування елементарних математичних уявлень, так звані математичні еталони:

- кількість і рахунок;
- величина;
- форма;
- орієнтування в просторі;
- орієнтування в часі.

І батькам цілком під силу по кожному з цих напрямків дати інформацію своїй дитині. Повна включеність сім'ї в роботу дошкільного закладу найкраще сприяє математичному розвитку дітей. Наприклад, поки мама зайнята на кухні, можна запропонувати дитині порахувати ложки, кружки, визначити найменшу і найбільшу каструлю; запитати, де менше води: в чашці чи склянці, а також запропонувати самостійно в цьому перекопатися шляхом переливання. На прогулянці звертати увагу дітей на зміни, які відбуваються навколо нас (відкрився новий магазин, стало раніше темніти на вулиці), на числа, які зустрічаються в нашому житті (номери будинків, автобуси, пам'ятні дати в календарі).

Велику роль в ефективній взаємодії дитячого садка і сім'ї грають так звані «правила співпраці»:

- Батьки повинні бачити з боку вихователя доброзичливе ставлення до дитини.
- Вихователь повинен щиро підтримувати вихованця в разі будь-яких труднощів, проявляти зацікавленість в їх якнайшвидшому подоланні.
- Залучати батьків в якості союзників до спільного пошуку можливого рішення тієї чи іншої проблеми.
- Батьки мають право і можливість спостерігати, як живуть і розвиваються діти в умовах дошкільного закладу.
- Взаємодія дитячого садка і сім'ї не може бути ефективною без взаємної поваги і врахування особливостей кожної дитини [3].
- На плечі вихователів також лягає обов'язок в педагогічній освіті батьків.

У практиці використовуються різні форми роботи ЗДО з сім'єю. Виділяють традиційні (батьківські зборів, з наданням фото- або відеофрагментів освітньої діяльності для того, щоб можна було наочно побачити, як розширюються знання, як їх засвоюють діти; консультації як індивідуальні, так і групові; бесіди, в ході яких можна не тільки обговорити виникаючі питання, а й дослідити мікроклімат в сім'ї на даному етапі; майстер-класи для батьків та ін.) і нетрадиційні. До останніх можна віднести: створення міні-сайту групи, де вихователі можуть розміщувати анкети для батьків, описувати свою роботу з дітьми, відповідати на виникаючі у батьків питання по вихованню та розвитку дітей, давати методичні рекомендації; проектну діяльність; залучення батьків до участі зі своїми дітьми в різних конкурсах і ін.

В своїй практиці ми часто використовуємо таку форму роботи з батьками щодо формування елементарних математичних уявлень, як індивідуальна бесіда. Це сприяє здійсненню диференційованого підходу до кожної дитини. Адже один і той же матеріал діти засвоюють з різною швидкістю; часто буває необхідна різна подача матеріалу. Завдяки бесіді з батьками ми виявляємо ті інтереси дитини, через які їй буде легше зрозуміти нову для нього інформацію.

При взаємодії дитячого саду з сім'єю дуже важливо мати зворотний зв'язок від батьків: що дитина розповідає про заняття, зрозуміло їй, чи цікаво. Це допомагає проаналізувати свої дії і, якщо треба, їх відкоригувати. Відповідно до того, як дитина засвоює матеріал, батькам рекомендуються різноманітні ігри для застосування вдома, спрямовані на закріплення напівчинних навичок [2].

Якщо буде постійно здійснюватися взаємозв'язок між дошкільним закладом та батьками, то інформація, яку дитина буде отримувати, обов'язково міцно засвоїться. А так як в освітній процес будуть залучені найближчі й улюблені люди, то у дітей більшою мірою буде розвиватися інтерес до пізнання, впевненість в своїх силах, самостійність, що позитивно впливатиме на успішність в школі. Освітній процес в такій формі сприяє тому, що діти виявляться пристосованими до оточуючого їх світу, вмітимуть мислити, в них будуть закладені основи розвитку особистості. А це є одним із завдань сучасної дошкільної освіти.

Список використаних джерел

1. Леушина А.М. Формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку/А.М.Леушина – М.: Просвещение, 1974. – 368 с.
2. Ушинський К.Д. Про початковому навчанні рахунку/К.Д.Ушинський // Избр. пед. соч. Т. 2. – М.: Учпедгиз, 1954. – С. 651 – 652.

ТОВКАНЕЦЬ Г.В.

Мукачівський державний університет, Україна

ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК УМОВА ЕФЕКТИВНОСТІ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

Комфортне освітнє середовище навчання є обов'язковою умовою благополучного розвитку особистості дитини, формування позитивного відношення у неї до навчальної діяльності. Такі підходи відображено в основних положеннях основних положеннях законів України «Про освіту» (2017), «Про повну загальну середню освіту» (2020).

Освітнє середовище є складним, багатовимірним, різновекторним явищем. Великий тлумачний словник сучасної української мови [3] трактує термін «середовище» як сукупність природних умов, у яких відбувається життєдіяльність якого-небудь організму, в словнику С. Ожегова «середовище» тлумачиться як заповнене просторово-наочне, природне і соціальне оточення людини, причому вказується, що несприятливе оточення не дає можливості особистості зростати та розвиватися.

Дослідники визначають освітнє середовище як сукупність умов, способів і засобів їх реалізації для навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їх потреб і можливостей (М. Бобровський, С. Горбачов) [2, с. 4], як багатосуб'єктне та багатопредметне системне утворення, що має можливості

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>